

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” - 1 marca

1 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Został on ustanowiony przez Sejm RP w 2011 r., aby upamiętnić tych, którzy po II wojnie światowej z bronią w ręku przeciwstawiali się narzuconej siłą władzy komunistycznej.

Kim byli „Żołnierze Wyklęci”?

„Żołnierze Wyklęci” to żołnierze powojennego podziemia antykomunistycznego, którzy przeciwstawiali się narzuconemu siłą reżimowi komunistycznemu. Termin ten obejmuje niejednorodną grupę – od małych organizacji uczniowskich, przez podziemne drużyny harcerskie, lokalne grupy zbrojne, aż po ogólnopolskie organizacje polityczne i wojskowe. W propagandzie Polski Ludowej „Żołnierze Wyklęci” byli określani mianem „bandytów reakcyjnego podziemia” i „wrogów ludu”.

„Żołnierze Wyklęci” byli najliczniejszą w Europie antykomunistyczną konspiracją zbrojną. Działali na terenie całej Polski, w tym także na Kresach Wschodnich.

Przyjmuje się, że w latach 1944-1963 przez antykomunistyczną konspirację przewinęło się do 300 tys. osób. Podawane są też inne szacunki, które wskazują, że w okresie 1944-1956 przez wszystkie organizacje podziemia antykomunistycznego (grupy o charakterze zbrojnym, organizacje cywilne o charakterze antykomunistycznym) przewinęło się ok. 120 tys. osób, a w samych oddziałach bojowych walczyło ok. 20-25 tys. osób.

Działania podziemia antykomunistycznego

Działania podziemia antykomunistycznego były w większości wymierzone w oddziały UB, KBW czy MO. Odpowiedzią na te akcje były represje i prześladowania. W walkach podziemia z władzą zginęło ok. 9 tys. konspiratorów. Kolejnych kilka tysięcy zostało zamordowanych na podstawie fikcyjnych wyroków sądów lub zmarło w więzieniach.

Fenomen powojennej konspiracji niepodległościowej polega m.in. na tym, że była ona – aż do powstania „Solidarności” – najlepiej zorganizowaną formą oporu społeczeństwa polskiego wobec władzy komunistycznej. „Żołnierze Wyklęci” są dla wielu wzorem postawy patriotycznej i obywatelskiej.

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” jest obchodzony od 2011 r. Ustawę o ustanowieniu tego święta skierował do Sejmu RP śp. Prezydent RP Lech Kaczyński. – Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” ma być wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji niepodległościowych, za krew przelaną w obronie Ojczyzny – podkreślił Lech Kaczyński. Ustawa została uchwalona 3 lutego 2011 r.

Wybór daty nie jest przypadkowy. Upamiętnia on mord dokonany na przywódcach IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Zginęli oni 1 marca 1951 r. w więzieniu przy ul. Rakowieckiej od strzału w tył głowy. Tworzyli kierownictwo ostatniej ogólnopolskiej konspiracji kontynuującej od 1945 r. dzieło Armii Krajowej.

Inf.mein; grafika:ipn